

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — 1.
Fél évre	4 kor. — 1.
Negyed évre	2 kor. — 1.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily riásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ezen kívül minden hirdetésnél 60 fl. bélyegdíj fizetendő.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

Élő férj özvegye.

Ha emlékezetünk nem csal, hasonló czimen koszorus költőnk Jókai írta meg egyik bájos regényét, melyben egy nőről szól a mese, melynek él ugyan a férje, de azért ő mégis özvegy. Sokan azok közül, kik ezt a regényt olvasták, a végén szinte megkönnyebbülve sóhajtottak föl, hogy hála Istennek, csak mese az egész és nem valóság, pedig ha a mindennapi életet figyelemmel kísérnénk, láthatnánk, hogy az ilyen mese mindennap megvan az emberek közt a valóságban is, tehát csakugyan vannak olyan özvegyek, a kiknek férjük és olyan árvák, a kiknek atyjuk él.

Erre emlékeztet minket egy felhívás, mely a napokban jutott véletlenül kezeinkhez s melyet ime egész terjedelmében közlünk, mégis a nevek elhallgatásával, nem akarván ezeket még ország szerte is pellengérre állítani. A kérdéses felhívás a következőkép szól:

Kedves kartársak!

X. Y., a erdőigazgatóság kerületében alkalmazott oszt. erdőőr jogérvényes ítélettel 6 havi börtönre ítéltetvén, szolgálatából 38 évi szolgálata után véglegesen elbocsájtott.

Tisztelt kartársaim!

Az apa börtönben, odahaza egy gyermek éhező testvérei által siratva a ravatalon fekszik: kell ehez még magyarázat? kell ennél még nagyobb nyomor? A szolgálati szabályok rideg paragrafusai előtt meg kell ugyan hajolnunk, de nem zárkozhatunk el szívünkkel egy igazán szánalomra méltó család iránti részvétünkkel és az indit engem arra hozzátok, kedves kartársaim azon kéréssel fordulni, miszerint csekély adományai-

tokkal a most már csak (?) 8 tagból álló apát és testvért egyaránt gyászoló szegény család könnyeinek felszárításához segédkezet nyújtani sziveskedjete.

Kelt 1899 december 19.

N. N.
erdőőr.

Hát bizon megvalljuk az igazat, hogy ennél szomorubb, szívfacsaróbb iratot régen nem olvastunk.

Egy kartársunk, miután egy hosszú emberi életénát 38 évig hiven és buzgón teljesítette szolgálatát, mit kétségbe vonnunk nem szabad, mert hiszen máskép hogy szolgálhatott volna ennyi ideig? élete alkonyán megtévelyedik, eddigi jó erkölceiben és becsületességében megtántorodik s a bűn sikamlós ösvényére lépve a létért való küzdelmének egy gyöngé pillanatában váltóhamisításra vetemedik s miután bűnös cselekedete kitudódott, most a börtönben sinylik, míg neje hét gyermekével a legnagyobb inségben eszi az élő férj özvegyének keserű kenyerét, vagy pedig csak enné, hogy ha lenne.

A szomorú tényen magán változtatni nem áll hatalmunkban s távol álljon tőlünk, hogy a bűnnek megtorlása kérdésével foglalkozzunk, mert hiszen csak jogos és igazságos dolog az, hogy az olyan ember, ki megszegte a törvény rendelkezéseit, ennek büntető keze által sujtassék, e helyett azonban kutatjuk azokat a lélektani okokat, melyek kartársunkat a bűn ösvényére vezették s annak örvényébe taszították.

Az elől idézett felhívásban két mozzanat ragadta meg figyelmünket. Az egyik szerint szomorú sorsra jutott kartársunk 38 évi szolgálat

után került az igazságszolgáltatás kezére, a másik szerint pedig gyászos sorsát neje és 7 gyermeke siratja s egyuttal siratja azt a nyolczadik gyermeket, melyet — talán véghetlen kegyelmességében — az Isten kiragadott az élők sorából.

Hosszu harmincnyolcz éven át szolgált tehát kartársunk kenyéradóját s abban, hogy szolgálatát buzgón, becsületesen és hűségesen teljesítette, nem csak hogy nincs okunk, de nem szabad kételkedni, mert hiszen ha azt hanyagul teljesítette vagy abban hűtlenségen éretett volna, szolgálatadója bizonyára régen élt volna megtorlási jogával.

Kérdés már most, hogy azt, ki harmincnyolcz éven át becsülettel szolgált, mi vihette életének alkonyán a bűn ösvényére? Azt hisszük, hogy nem tévedünk, ha ennek a kérdésnek megfejtését a másodiknak jelzett mozzanatban keressük.

Kartársunknak szerény javadalmazása mellett, mely az összes mellékkilleményeket is beszámítva alig haladta meg a 800 koronát 10 tagból álló családot kellett fenntartania, élelemmel, ruházattal ellátnia, nem is említve a gyermekek iskoláztatásával összekötött költségeket és — a mi ilyen nagy számú családnál alig lehet kizárva — a gyakran előforduló betegeskedések gyógyítására szükséges kiadásokat.

És mind ezt a sok kiadást az egy-egy fejre

eső nyolczvan koronából kellett fedezni, mely összeg alig elegendő csak magára a ruházkodásra is! A család szaporodásával és a gyermekek növésevel növekedtek a kiadások is, míg a jövedelem — mely előbb még csekélyebb volt — nem szaporodott, nyilvánvaló tehát, hogy a szegény családfő eleivel hitelét vetette latba s kölcsönökkel igyekezett nyomorán enyhíteni s talán éveken át foldozott egy lyukat a másikkal s tette ezt mindaddig, a meddig csak lehetett, de utoljára mégis összezsáptak feje fölött a hullámok s midőn már saját hitele teljesen ki-merült, inkább hamis hitelhez folyamodott, mintsem hogy éhező családjának panaszos hangjait hallgassa.

A bűnnek tehát itt nyilvánvalóan csak a legnagyobb nyomor s ez által okozott kétségbeesés lehetett a szülője.

A szolgálati szabályok — mint azt a felhívás is igen találóan jellemzi — ridegek s így a szolgálatadó sem vonhatta ki magát a betű szigorú kényszere alól, el kellett tehát a szolgálatból bocsátania azt, kit az igazságszolgáltatás megbecstelenítő cselekedetért sujtott s ez ellen senkinek sem lehet szava, itt azonban önként előtérbe lép az a kérdés, vajjon jogos és méltányos dolog-e az, hogy a mit sem vétő s a bűn elkövetésére semmi befolyást nem gyakorolt szegény család is sujtassék, még pedig talán

TÁRCZA.

Bogár hőstette.

A Budapesti Hirlap után.

November elején egyszerre csak fagyni kezdett, nyomban rá olyan hózivatar dult, hogy a vén december is megirigyelhette volna. Apám aggodalmasan előhívta Csüllög Ferkét, a ki akkor még suttyó legényke volt, de a lovat már keményen meg tudta ülni.

— Ferke — mondja neki — Kádos uram még most sem küldte el a legelőről a két csikót. Nem tudom minek tartogatja ott a vén kupec. Tán szemet vetett rájuk. Eredj, hozd haza őket Hegyfarkról. De veress a kovácsnál jó patkót a lábokra, mert sikos az út. Vigyázz, hogy baj ne legyen.

— Értem tekintetes uram — fogadta a szót Ferke

— nyomban indulok, csak egy kis utra való szalonnát kérek a tekintetes asszonytól.

El is indult, a somfa füttyköst se hagyta a pitvarban. Könnyebben esik mellette a gyalogolás. Édes apám még utána is szólt: „Aztán hallod-e, ne a bérceen keresztül jöjj vissza. Még kár esnék a szeles állatokban a meredeken“.

— Azt úgy se cselekedtem volna tekintetes uram, mondá önérzettel Ferke.

De gyalog szerrel csak a bérceknek vágott, mert amugy kerülő lett volna. Mi már a rónaságon laktunk de Hegyfark a hegyen tul volt egy széles völgyben. Az egész környékről oda szerették volna vinni a csikókat legelőre. De több volt a csikó, mint a legelő, Kádas uramtól kegyelem volt, a kiét oda fogadta. A mi legelőnktől igazán szalad a ló! — szokta volt nagy kevélyen mondani. Ej azok a hegyfarkiak nagyon büszke emberek voltak, de csak nyáron. A csikókon kívül volt egész cseresznyeerdőjük, csoda-e ha nyáron a mellőkre ütügettek. „Mi hegyfarkiak vagyunk, a hol az a hires

még erősebben, mint maga a bűnös és vajjon nem lenne-e méltányos dolog ilyen esetekre a nyugdíjazást alkalmazásba venni? Mert vajjon az az asszony nem jobban özvegy-e, azok a gyermekek nem inkább árvák-e, mint ha a férj vagy atya meghalt volna?

A becsületben élőknek családja midőn özvegyiségre vagy árvaságra jut, nem játszotta el a társadalom becsülését és szánalmát, míg a bűneért bűnhődőnek — bár elég oktanul — a hozzátartozóit is az emberek megvetéssel sujtják s szánalom helyett még szemrehányással illetvén őket, a helyett, hogy csillapítanak, még növelik fájalmukat.

Kérdjük, ha emberbaráti munkálkodást czélzó nyugdíj és segélyegyesületünk a közeli időben megalakul — s ki kételkednék benne, hogy meg fog alakulni? — nem lesz-e nemes hivatása az ilyen valóban megrendítő csapásoknál is a szerencsétlenek felé terjeszteni áldást hozó karjait és tehetsége szerint gyámolítani az önhibájukon kívül nyomoruságba jutottakat?

Az ilyen pártfogást azonban korán sem szabad bűnpártolásnak tekintenünk, mert hiszen egyesületünk jelszava az erény és becsületesség kell hogy legyen mindenkor, hanem az csak az emberbaráti könyörületesség kifolyása lehet, mely alól magát senkinek kivonnia nem szabad.

Lehet, hogy tisztelt olvasóink között is

akadnak fölös számmal olyan nemesszívűek, kik a sors által sujtott család nyomorán enyhíteni óhajtanak, ilyeneknek tehát tudakozódásukra szívesen meg fogjuk mondani, hogy hol vár enyhítést a nyomor s hova nyujtsák segítő kezüket.

Még néhány szó az áterdölésről.

Az Erdészeti Ujság 18-ik számában Krisán György tisztelt szaktársunk szakértelemre vállóan tárgyalta ugyan az áterdölés fontos kérdését s az által ott kifejtettekhez a magam részéről szívesen hozzájárulok, a tehát, hogy az előadottakból bármit is megegyeztetni helyett akarnék, inkább azon igyekszem, hogy saját tapasztalataim nyomán magam is hozzájáruljak valamivel az áterdölés fontos kérdésének megvilágításához.

A gyérités nagyon kényes munka, melynek a legnagyobb figyelemet kell szentelnünk, mert míg a helyes gyérités növeli, addig a helytelen csökkentí az állabok szillárdságát és nagy károkat okozhat, miért is a kívágyandó egyedek kijelölését soha sem szabad munkásokra biznunk, hanem azt magunknak kell teljesitenünk, és pedig a legnagyobb gondossággal és figyelemmel. Szerintem a kijelölésnél követenelő eljárás a következő:

Az elnyomott és túlszárnyalt vagy valamely egyéb oknál fogva kívágyandó törzseken mellmagaságban egy-két balta csapással sima lapot vágunk s arra ráütjük a balta fokába vésett jelző bélyeget, kizárva ez által annak a lehetőségét, hogy a munkás jelzésünket utánozva más fát is kivághasson. Rudas erdőben, hol

cseresznye terem, meg a hol az a sok csikó van! Téltre azonban elfogyott a kevélység. Siralmasan nyöszörögték: Hegyfarkon lakunk, a hol farkas tekintget be az ablakon." Ugy is volt. Talán sehol sincs annyi farkas, az éhségtől lázas szemök nem egyszer bevröslött az alacsony ablakon. Kit puskával kit vasvillával kergettek vissza az erdőbe.

No de ki gondol novemberben a farkasra, még Csüllög se, a kinek lába alatt ropog a frissen esett hó s az erdő lehullott száraz ága. a mint a hegyre fölfelé kapaszkodik. Már ereszkedik lefelé a völgybe, mikor háta mögött vontatott bögést hall az erdőből. Szinte megdermed erre a hangra. Megáll, két marokra fogja a somfát. Feje fölött károgyva repült föl a száraz ágról egy szürke, kálvínista varju. De neki csak az a vonatatott bögés csengett a fülében, Mintha testi szemeivel látná az ordas szörü fenevadat, a mint állát ég felé tartva kilóditja belőle a hangot. Talán társát tudakolja a rengetegtől, vagy őt érezte meg . . . ?

— Ej bolondság! — gondolja Ferke, a másik

percben azonban mintha lőkött volna rajta valaki, oly nagy léptekkel indul meg a sima, ropogós havon. De már a harmadik lépésnél elterül s mikor föltápaszkodik, szinte futó lépéssel tart lefelé. Nagyon lélegzik, mikor a falu szélső házait látja fehérteni a domboldalon. Mert egyik- másik oda is fölkéredzkedett jó távolságra a falutól.

No de szélről lakik az öreg Kádas Márton a lómeszter, A csikók már rég haza jöttek a legelőről, benn vannak az istállóban. Ezt hamar kitudakolja a serény Ferke s aztán oda állit az öreghez, elmondja, mi járatban van. A vén Kádas bozontos szemöldöke majd a homloka közepéig szalad föl erre a jó hírre.

— Hát szen vidd el a csikókat! Előbb is küldhetek volna értők. De mond meg az uradnak, hogy a pej Bátor külömb ló annál a koromfekete Bogárnál, Ezt én mondom, ha másképp hiszi is a gazdád!

Ferke kivezette a két csikót az istállóból. Rögtön meglátta, hogy meg vannak vasalva rendesen. A kovácsnál se kell időt tölteni. Ni a vén lőkött, gondolja

a levágandó törzsek száma rendesen igen nagy, nem szükséges azokat lebélyegeznünk, ezeknél elégséges, ha a mellmagasságban és tövüknél a baltacsapást alkalmazzuk, ennek azonban a munkát megelőzőleg 3—4 héttel előbb kell megtörténnie, hogy így idejük legyen a csapott jelfoltoknak megbarnulni, mi által a saját jelzésünket a minket félrevezetni vágyó munkás jelzésétől megkülönböztethetjük. A levágandó fák kijelölését fenyvesekben bármikor, lomberdőben azonban mindig csak nyáron végezhetjük, midőn még megvan a lombozatjuk, mert ekkor legjobban megítélhetjük, hogy a fa egészséges-e, vagy pedig kihalófélben van, elnyomott vagy túlszárnnyalt-e s hogy kivágása által mennyiben változik a zárlat. Surjányosokban az ilyen jelzés sem foganatosítható, mert ez majdnem oly nagy munka lenne, mint maga a kivágás, itt tehát nem marad egyéb hátra, mint a gyéritést az ehez értő emberek felügyelete mellett végeztetni oly módon, hogy egy-egy ilyen értelmes ember felügyelete alá 4—5, de legfeljebb 10—12 munkás kerüljön.

Hol a gyéritésben jártas és lelkiismeretes favágók állanak rendelkezésünkre, ott a sűrű fiatal szálerdőben vagy sarjerdőben személyes felügyeletünk mellett pár napon át próba gyéritést végeztetünk s miután képességeikre nézve teljes megnyugvást nyertünk, rájuk bizzuk, hogy a minta szerint tovább folytassák a munkát, természetesen gyakrabban utánna nézve a dolguknak, nehogy azt az ellenőrzés tapasztalt hiánya miatt elhanyagolják.

A kivágás által nyert fát a lehetőséghez képest utakhoz, nyiladékokhoz vagy az erdő szélére kell kihordatni és ott csomókba rakatni. Az erdő telepítésénél meghagyott vagy a későbbben kivágott és a sarjadéktól tisztán tartott nyiladékok nagy mértékben

megkönnyítik a gyéritésnél nyert fa kihordását és értékesítését.

A gyéritést az év bármely szakában eszközölhetjük ugyan, mégis tekintettel arra, hogy a favágók majd mindenütt a rendes vágásokban vannak elfoglalva, ezt a munkát vagy késő ősszel, vagy pedig kora tavasszal végeztetjük, tehát olyan időszakban, midőn a munkások nincsenek más értékesebb munkával elfoglalva.

Hogy milyen legyen a gyérités foka, azt a gyéritendő állab zárlatának minémisége határozza meg, így tehát meg szoktuk különböztetni a gyöngye gyéritést, mikor csak az elhalt és elnyomott fákat szedjük ki, így tehát a túlszárnnyalt némely egyedeket is meghagyjuk, tehát az olyanokat, melyeknek csak a csúcsuk vesz némileg részt az erdő menyezetének képzésében s az sem haladja meg az uralkodó fák leghosszabb oldalágait. Ebben az esetben tehát a zárlat teljesen érintetlenül marad. A mérsékelt gyérités az, midőn az elhalt és elnyomott fákon kívül még a túlszárnnyaltakat is kiszedjük, de az elmaradókat még meghagyjuk, mely esetben a zárlat kissé meglazul s az erdő menyezete némileg világosabbá válik a nélkül, hogy lényegesen megszakíthatnák. Vegyes fanemű erdőkben azonban, hol az egyes nemesebb és értékesebb egyedeket vagy csoportokat az értéktelenebb de gyorsabb növési fákól megszabadítani óhajtjuk, vagy pedig ott, hol a fölnevelendő állabot szétterjedő rosz termetű s a többinél öregebb fákól vagy a beteges és gombás egyedektől, a szálerdőt a tuskó sarjaktól megszabadítani akarjuk, kisebb hézagok is keletkezhetnek, de ennek csak elszórtan és ott szabad előfordulnia, hol a meghagyandó fák a hézagokat csakhamar betölthetik.

A hol a gyérités alkalmával hézagok keletkeznek

magában. már a magáénak vette ezt a két csikót. De nem szólt. Két kézzel megrángatta a serényőket, megveregette a hátukat. Aztán rávetette magát a pejre. Az a másik fekete, mint az ördög, csak a homlokán fehérlik olyan, mintha csillag volna.

Lekerül a völgyi utra s a hegy lábánál elterülő erdőben kocog, Már kiér a tisztásra, mikor az a vontatott bögés, a mitől az előbb úgy megijedt, ismétlődik a jobb oldali sűrüből. Ferke arra forgatja fejét, a honnan ez az üvöltő hang jött. A téli alkonyatnál világosan látja, a mint egy bozontos fejű ordas fenevad kiugrik a fák közül. A lódobogásra megáll s a hátsó két lábára ülve keservesen vonítani kezd. Vastag nyakán megborzosodik a szőr, úgy vonit még egyet-kettőt, aztán kaffogva hátsó két lábára ül, Néz, körülszemlélődik, mintha társat keresne, mintha kevésnek tartaná magát ahhoz az orgyilkos vallalathoz, a mi most bozontos fejében fő. E szomorú gondolat anynyira elkeseríti, hogy égnek tartott orral valóságos siralmat bömböl el.

Ferkében meghűlt a vér. A két fiatal tapaszt-

talatlan csikó is meghorkan a vad hangoktól. Ferkének nem kell biztatni őket, rohannak, mint a szélvész. Jó, hogy így van, mert Ferke még a somnyelet is ott hagyta vén Kádasnál. Pusztá kézzel van a tisztáson a farkosok közt.

A farkas még ül a két hátsó lábán, majd mikor látja a két ló szilaj futását, dühösen veri bozontos farkával a havat, majd előre ugrik böszült ordítással, de aztán megint leül.

Ebben a pillanatban Ferke háta mögött felüvölt egy másik farkas. Ez már merészebb, bizonyosan vénebb, vakmerőbb gonosztevő. Megáll, de csak egy percre. Izmos első lábát fölemeli s úgy iramodik a havon, mintha csuszna. Csak vagy egy puska lövésnyire van a két lótól. Az ordas gonosztevő reméli, hogy utólérheti a zsákmányt, meg is ragadhatja. Kinyitott széles szája szinte a füléig terpeszkedik, az éhes fenevad a piros, meleg vérre gondol.

Csüllög már oldalt is hallja azt a vészes, vontatott bögést. Maga sem tudja mit csinál, csak az élet

ott az elnyomott fákat, melyek a főállabnak már úgy sem árthatnak, az erdő talajának beárnyékolása s megvédése céljából meghagyjuk. Egyáltalán nem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy minél sűrűbb valamely fiatalos és minél nyurgábbak a felnevelendő erdő egyes fái, annál mérsékeltebbnek kell lennie a gyéritésnek s ezt különösen az első gyérités alkalmával kell megszívlelnünk, mikor is be kell érniük a fentebb leírt gyöngye gyéritéssel. A mérsékelt és az erős gyérités közt is szigorúan meg kell vonnunk a határokat, mert az utóbbinál már nem csak az elnyomott és túlszárnnyalt fákat szedjük ki, hanem az elmaradók közül is egyesekeket, mi azonban csak a lábas erdőben engedhető meg, hol a törzsek ágmentes részének a meghosszabbodására már nem igen számíthatunk s a gyérités célja tulajdonképp a meghagyott fák koronájának fejlesztése.

A bükkal és gyertyánnal elegyes tölgyesekben a tölgy gyorsabb megvastagodása végett 50—60 éves korban szokás az ilyen erősebb gyéritést alkalmazni.

A gyéritésnél, legyen az bármilyen, mint már említettem is, a talaj beárnyékolása végett a keletkezhető hézagoknál egyes és elnyomott de másként életképes fák vagy serdények meghagyandók.

Most pedig miután így leírtam volna az áterdőlés körül szerzett tapasztalataimat, egy kéréssel fordulok Krisán György tisztelt kartársamhoz, illetve az összes kartársakhoz, mely abból áll, hogy szíveskedjenek lapunk útján tudatni, hogy a gyéritést megelőzőleg, tehát még lábon miképp lehetne a kivágandó fák tömegét meghatározni és kiszámítani, szóval mily eljárás lenne erre nézve a legbiztosabb, mert bár eddig mindenféle módszert alkalmaztam, megvallom, hogy gyakran csalatkoztam.

Papp Sándor
kerületi erdőőr,
az arany érem tulajdonosa,
az orsz. erd. egy. rendes tagja.

LEVELEZÉS.

Tekintetes szerkesztő úr!

A magán uradalmi erdőőrök fizetésének és nyugdíjazásának rendezése elodázhatlan szükséglet képezvén, legyen szabad erre nézve szerény véleményemet nyilvánítanom.

Az én véleményem az, hogy első sorban oda kellene hatnunk, hogy mindazok az erdőőrök részére, kik az erdőtörvényben meghatározott minősítéssel bírnak, a fizetés minimuma, tehát a legalsó határa törvényhozásilag szabályoztassék s minadazok a birtokosok, kik ilyenek alkalmaznak, kötelesek legyenek azok hatósági fölesketése alkalmával ezt a körülményt az esketést végző hatósági tisztviselő előtt igazolni, ezen felül pedig minden egyes olyan birtokos, ki maga nem biztosít tisztességes nyugdíjat erdészeti vagy vadászati tisztjei és azok csaláji részére, kötelezve legyen azokat az alakítandó országos nyugdíj és segélyegyesületünkre tagokul felvétetni s értük a tagsági díjakat fizetni.

A magán uradalmi erdészeti vagy vadászati altiszt ne legyen jövőben szolgálatadója kénye-kedvének kitéve s ne legyen ez által bármikor akár okkal, akár a nélkül elbocsátható, hanem ennek okait mindig az illetékes közigazgatási hatóság vagy erdőfelügyelőség bírálhassa fölül s abban az esetben, ha a szolgálatból való elbocsátásra nincs elegendő ok, legyen köteles megfelelő végkielégítést nyújtani.

Nyugdíj egyesületünk majdan részesíttetések kivétel nélkül minden erdőbirtokos által az erdőkárok után befolyó

ösztöne dolgozik benne, mikor ész nélkül leugrik a Bátorrról s úgy, a hogy hosszú kötőféknél fogva megköti a tisztás közepén álló egyetlen fához, egy széles, vad körtefa ágához a Bogárt. Csak eljusson a keskeny erdősélhez, azon végig robogva, a rónaságon lesz már. Ott a sima földön nincs az a farkas a ki utólérje. Vad rohanása közben még a kalalapját is megemelte, mikor az ott hagyott Bogárt az Uristen oltalmába ajánlotta.

A magára maradt Bogár nyertve, horkolva iparkodott az ágtól megszabadulni, ugrott előre-hátra, szerencsére a hosszú kötőfék nem akadályozta a mozgásban.

A vén gonosztevő nyitott szájjal már hozzá ért, a másik vad bömböléssel szaladt oldalról felé mintha félt volna, hogy neki a zsákmányból nem jut. A csikasz élt elsőbbségi jogával, mikor a csikó füleit hegyezve megállva ugrásra készült; Ferke az erdő nyílásából a nagy bömbölésre fordult vissza s még látta, a mint a levegőbe karikát rajzolva le, nagyot koppant a havon

a farkas. De azt is látta, hogy a másik a jobb oldalról fut a csikó felé s az erdő másik részéből vad bögés kíséri e szörnyű küzdelmet.

Ferkéből csak úgy hörögve szakadozott ki a szó, mikor a tájékozó Bátorrról lesszállva, elmondta, mi történt.

Apám és a kerülő egy perc alatt szekérre kaptak és vágatva iparkodtak a veszedelem színhelyér.

A szekérzörgésnél is már messziről hallották Bogár nyertését, a ki még mindig a vadkörtefa alatt állott. De azt is látták a korán kelő holdvilágnál, hogy a földön egy farkas marcangol valamit. Az éhes vad csak akkor gondolkozott a menekülésről, mikor puska végre került s a kerülő lövése leterítette.

A Bogár diadalmas, dicsekedő nyertése közt szemlélték meg a csatatér. Az egyik farkasnak koponyáját zuzta szét a hősies küzdelemben a csikó éles patkójával. Azt marcangolta könnyű prédaképen a valahonnan előkerült harmadik csikasz. A másiknak a belét ontotta ki.

téritmények bizonyos mérsékelt hányadában, nehogy tisztán csak a saját gyöngé erönkre legyünk utalva.

Az egyenruházat dolgában is bizonyos egyöntetűséget kellene behozni, mert mostanában a hányan vagyunk, szinte annyiféleképp öltözködünk. Az egyöntetű ruházódás véleményem szerint olcsóbbá is tehetné egyenruháinkat, mert egy és ugyanazon czéget (pl. Blum és társa) lehetne megbízni azok készítésével és szállításával s így a tömeges megrendelés következtében a ruha ára is leszállítható lenne.

Egyébként én itt tisztán csak a saját egyéni nézeteimnek adok kifejezést, egyebekben pedig mindig szívesen alávetem magamat a több-ég határozatának s hiva akarok lenni minden körülmények közt megindított mozgalmunknak, mint a hogy annak elejétől kezdve eddig is hiva voltam Midőn végül szerény soraimnak lapunkban való szíves közlését kérném, szívélyes üdvözléssel vagyok a szerkesztő urnak igaz hiva

Varga József
urad. erdőőr.

Különfélék.

Figyelmeztetés. A folyó hó végével ismét közel száz olyan tisztelt olvasónk lesz, kiknek negyedévet meghaladó hátralékuk van, miért is kérjük mindazokat, kik akár előző hátralékukat még nem törlesztették, akár pedig az előfizetést meg nem ujtották, hogy ezt jövő a hó elején okvetlen megtenni szíveskedjenek. Az előfizetési díjakkal együtt küldhető a röpirat ára is, ezt azonban az utalvány szelvényén fel kell említeni. Az utalványok korona-fillér értékben állítandók ki.

Rózsatők, magról neveltek, 1—150 méter magasok, 10—15 milliméter vastagok kerestetnek. Kinek ilyen vad-rózsatői lennének, vagy azoknak beszerzési forrásáról tudna, szíveskedjék lapunk szerkesztőjét, mint kinek ezekre szüksége van, lehetőleg mielőbb értesíteni.

A madarak életkora. Általánosan elterjedt nézet, hogy a madarak közt a holló éri el a legnagyobb életkort, s hogy legközelebb áll hozzá ebben a tekintet-

Bogár hozzá méltó hősie halállal a hazáért halt meg: a forradalom idején a kereszturi csatában lötték ki apám alól.

De a vén lókupec Kádas még ezek után is a Bátor mellett tartott. Mégis csak különb ló a Bátor — állította a makacs ember — mert mit tehet ő róla hogy az a bolondos Csüllög a Bogárt kötötte a fához. Ha a Bátort köti oda, ez bizonyosan mind a három farkast agyon rugja, Jene Ambrus kerülőnek akkor nincs mit meglőni. De különben Bgárnak már vége, az elhullottólónál mindig többet ér az eleven. Én voltam a nevelő apjok. Nincs-e igazam? — vetette utána — még a szemét is kimeresztette rá, annyira biztosnak érezte magát e nagy igazságban.

Gyöngyösy László.

ben a királysas. Gondos vizsgálat eredményei éppen most megcáfolják ezt a nézetet, amennyiben azt a csudálatos tényt állapítják meg külföldi tudós körök, hogy a liba az, amely a legnagyobb kort eléri, Állítólag nyolcvan esztendeig is él. Egy kisebb bagolyfajnál azt találják, hogy hatvannyolc esztendeig is él, azután következik csak a holló ötvenkilenc esztendővel és a sas ötvennégy esztendővel. A liba tehát tizenkét esztendővel gyűr le minden eddigi madárkort. Figyelemreméltó, hogy az életkor terén a szárnyas hölgyek érték el a legnagyobb rekordot.

A német császár vadászrendjele. A német császárnak van egy rendjele, a melyel semmi különös kiváltság vagy jog nem jár ugyan, de a melyet mégis nagyon sokan igyekeznek megkapni. Ez a kiüntetés egyszerű tü, a melyet a kalap baloldalán viselnek s a melyet a császár érdemes vadászoknak szokott adni. A tü ovális alaku, aranyból való fehér zománozással és ezzel a három betűvel: W. I. R. (Wilhelmus Imperator Rex), alatta pedig francia nyelven ez a franczia fölrirat olvasható: le Roi et ses chasseurs! Éljenek a király és vadászai!) Vilmos császár a ki nagy vadász hírében áll, nagyon fukarkodik ezzel a rendjellel, a melyet nagyatyja alapított meg.

Megelevenedett Jézus-kép Egy Nimesben megjelenő folyóirat, a Tiers-Ordre-Franciscan a következő csudálatos esetet beszéli el: Róma Szent-Mária templomában egy nagy Jézus-kép van felszegezve a falra. Pár hét előtt több száz tagból álló közönség előtt, amelyben papok, szerzetesek, tanárok voltak, Jézus képe elkezdett mozogni, szemeit az ég felé forgatta, majd a földre szegezte és a feje körül ragyogó aureola jelent meg. E csoda pár nappal később megújult számos tanu előtt. A mióta e csoda megtörtént, a templomot szinte ostromolja a nép. Mindenki akarja látni a megelevenedett Krisztus-képet. Mivel azonban attól félnek, hogy a templomba tóduló népség között zavarok keletkeznek, a képet levették a falról és máshova helyezték át.

A rekedtség gyógyítása. Egy francia ujságban olvassuk a következő érdekes esetet: Egy énekes, a ki szabad óráiban méhtenyésztéssel is szokott foglalkozni, néhány hónap előtt meghült s annyira rekedt lett, hogy végképpen le kellett mondania az énekről. Ettől fogva még többet foglalkozott méheivel és többször megesett, hogy ezek a szárnyas állatkák megszurták. Nagy bámulatára azt vette észre, hogy mentül több szurást kapott, annál jobban visszatért a hangja s a tizedik szurás után oly jól énekelt, mintha sóha semmi baja sem lett volna. A francia orvosok már most határozottan állítják, hogy a méhszurás a legjobb szer a rekedtség ellen.

Szigoru erkölcsök. Des Moines jowai város tanácsa valóban drákói szigorúsággal akarja a rendet fontartani. Éjjel tizenegy órakor trombitaszó tudatja, hogy mindenki otthon tartozik lenni. Az, a kit ilyenkor még az utcán érnek, ötven dollár bírságot fizet vagy husz napig fogságban ül. Az utcán köpködni tiz dollár pénzbírság terhe mellett tilos. Az utcán nem szabad hangosan beszélni; az ez ellen vétő a zajhoz képest, a melyet az utcán csap, ötszáz dollárig terjedő bírságot fizet. A színházban csak oly darabokat szabad előadni, a melyek tiz óra előtt érnek véget.

A világ legöregebb fája. Jeruzsálem környékén mutogatnak olyan olajfákat, a melyek még Krisztus idejéből valók, Ezek azonban valóságos kölyök-fák ahhoz

a tölgyfához képest, mely a kisázsiai Cos szigeten van s melyről egy németországi tudós kisütötte, hogy kétezerkilencszáz éves. Tudományos vizsgálódásai a fa kérgén és gyűrűin arra a kétségtelen eredményre vezettek, hogy a fa Krisztus előtt ötszázaddal is már megvolt. A hagyomány szerint Hipocrates, aki Cos szigeten született, sokszor a fa árnyas lombjai alatt oktatta tanítványait. Hipocrates öt századdal élt Krisztut előtt. A fa törzsének alsó kerülete kilenc méter s ma is nagy ágak vannak rajta.

Aki kedden születik, . . Egy Conac nevű asztrológus 1636-ban megjelent művében a következőket írja:

Az a lány, aki kedden született, szép lesz, fehér, se nem kövér, se nem sovány, gesztenyehaju, szép-termetű, becsületes asszony, féltetni fogja a férjét, de a férje verni fogja; rossz lesz a gyomra; modora szeretetreméltó, szerény lesz; haja hossza nő. A szolgák, szolgálók és mások meg fogják lopni. Nem él ötven esztendőnél tovább. Szerencsétlen napja a péntek. Fulladásban hal meg, szeszélyes lesz és akaratát gyakran változtatja.

Hétszer. Hétszer házasodott meg Nathanael Reed, aki meghalt nemrégiben a coldwateri kórházban Michigan-államban. Az anyatermészet rendkívüli adományokban részesítette, úgy hogy tizennégy esztendő korában már huszonnégy esztendő férfinak látszott s tizenhat éves korában úgy elbűvölt a szomszédban egy leányt, hogy az szülei akarata ellenére hozzá akart menni. De a felháborodott após még a nászéjszaka előtt visszaragadta leányát a szülei hajlékba s több esztendővel később Reed a feleségét mint egy boldogabb halandó hitvestársát látta viszont. Második házassága sem sikerült. A lakodalmi hintó felborult, mikor már otthonába ment fiatal feleségével, s a szegény asszony halálosan megsérült. Harmadik feleségével annyira nem tudott egyezni, hogy még a mézes hetek elmúltá előtt elvált tőle. A negyedik asszony valóságos Xantippe volt. Egy éjjel megszökött előle s aztán rövidebb, hosszabb időközökben még háromszor hajtotta bele fejét a házasság jármába. A hetedik asszony, aki az elődeinél talán még engedetlenebb volt, fogságba juttatta, amikor meg akart szökni tőle. Akkor Reed huszonnégy esztendő volt. De most már nem fogott rajta a női varázs, többször nem házasodott. Harminc esztendőt töltött aztán még mint nőtlen ember.

Szerkesztői üzenetek.

Dudás Ferencz urnak. Sárerdő. Sajnálattal kell bevállanunk, hogy hivatkozott levelét és cikkét nem kaptuk kézhez mert biztosíthatjuk, hogy Önnek is, mint annyi sok másnak a pénz előleges beküldése nélkül is megküldtük volna a röpiratot, a melyet különben most f. hó 25-én becses czime alatt postára tettünk. **Udvardy Ferencz** urnak. Göde-Mesterháza. Jónás Demeter t. kartársunknál sajnálatos tévedés történt, a mennyiben az ő lapját úgy látszik feleserélték Jónás András t. kartársunk lapjával. A hibát már becses sorai vétele előtt kijavítottuk s elmaradt lapjait is megküldtük. Az előfizetése márczius végeig rendezve van. Február 7-iki levelét nem kaptuk, mert különben a röpiratot már akkor megküldtük volna, mit különben a mai postával megtettünk. Lapunk szerkesztője annyi-

felé van elfoglalva. hogy a legszükségesebb teendőket csak a legnagyobb erőfeszítéssel s éjjeli nyugalmanak feláldozásával végezheti. segítséget pedig nem tarthat mert a folytonos sok hátralék mellett alig képes fedezni a folyó kiadásokat. A röpirat kiadási költségeit is maga fedezte s úgy látszik, hogy nagyobb része a nyakán marad. Üdvözlét! **Slárku István** urnak. Körösmező. A megyéjebeli járásiak közül tudunkkal Önön kívül még csak egy járátja a lapot s a röpiratot sem rendelték még. Bizon sajnos, hogy az ébredés olyan lassan megy.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos
Podhradzsky Emil.

!! MEGJELENT !!

és 2 korona beküldése után azonnal bérmentve lesz megküldve a

RÖPIRAT

mely kizárólag az erdészeti altiszti személyzet helyzetével foglalkozik. Az érdekes műnek egy erdészeti altiszt asztalán sem szabadna hiányozni.

Előzetések az „Erdészeti Ujság” kiadóhivatalának Szászsebes (Erdély) küldendők.

Zoologioi Lapok

képes közlemények a tudományos és gazdasági állattan és vadászat köréből,

szerkeszti: **Parthay Géza.**

A Zoologioi Lapok gazdasági rovatában állandóan foglalkozik méhészettel és ebtenyésztéssel is. Az elmúlt évben 260 oldalon 130 ábrával illusztrálva jelent meg. E lapot az „Erdészeti Ujság” előfizetői évi 8 kor. helyett, félévenként 2 korona kedvezményes áron rendelhetik meg. Mutatvány számokat ingyen küld a kiadóhivatal mely Budapesten. Rottenbiller utca 30 szám alatt van.

ELSŐ RANGU EGYENRUHÁZATI INTÉZET.

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udv. szállítók, Ő es. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói,
A nagyméltósági Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói,
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPESTEN

IV.. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsajtása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu, — erdészeti és erdő altiszti egyenruhák nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a be-
tekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megren-
delők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

POLGÁRI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szezint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink
kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a vidéki megren-
delések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket meg-
téveszteni óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyújthatnának.
Kivánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez
szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb
figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva. Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók,
Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói.
A nagyméltósági Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan meg-
bizott erdészeti egyenruha-szállítói.
Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagja.

JUTÁNYOS ÁRAK.**Magyar Fenyőmag Pergető Gyár**

Erdészeti magkereskedés

FARAGÓ BÉLA, — Zala-Egerszegen.

Ajánl mindennemű hazai és külföldi legmagassabb csiraképességű

ERDEI VETŐ MAGVAKAT,

tölgymakkot s gyümölcsfa magvakat.

Arjegyzék bérmentve.

2—8

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.

Figyelmes és pontos kiszolgálás.

Legelőnyösebb beszerzési-forrás.

GYÜMÖLCS MAGVAK!

ERDÉSZETI MAGVAK!